

ZPOVĚĎ V ČCE

A) Úvod

32. synod na svém 2. zasedání přijal usnesení č. 38 – Zpověď v ČCE:

Synod ukládá synodní radě, aby PO teologický a PO liturgický pověřila vypracováním podnětů k praktikování zpovědi v životě ČCE a předložila tyto podněty 3. zasedání 32. synodu ČCE.

Synodní rada ve smyslu tohoto usnesení pověřila oba poradní odbory, které předkládají synodu výsledky své práce.

B) Poznámky k evangelické zpovědi – PO teologický

1. Zpověď v reformačních církvích není dovolena?

Není tomu tak. Reformátoři zpověď nezrušili. Žádná reformační konfese zpověď nezakazuje. Že zpověď z reformačních církví namnoze vymizela, je výsledek až dalšího vývoje v reformačních církvích.

2. Jak reformace zpověď přeznačila?

Především tím, že jí odňala povahu jedné ze svátostí a umístila ji do oblastí pastýřské péče („služba útěchy“, Luther). Za druhé tím, že za nezbytnou podmínku nepokládá přítomnost ordinovaného kněze-zpovědníka; tato služba je služba vzájemnosti ve společenství pokřtěných a v zásadě ji může konat každý „bratr vyučený v zákoně Božím“ (též sestra). Za třetí zdůraznila, že vedle soukromé zpovědi existují i jiné rovnocenné způsoby vyznávání: společné vyznání celého bohoslužebného shromáždění a soukromé vyznání v kající modlitbě přímo Pánu Bohu. Nejzávažnější změnou však bylo, že reformace do centra procesu pokání položila **víru**, že Kristovo evangelium, zvěstované veřejně z kazatelny i zvěstované soukromě jednotlivci, skutečně platí a skutečně přináší odpuštění. „*Bůh žádá víru, abychom tomuto rozhršení věřili jako jeho hlasu znějícímu s nebe a že tato víra v Krista skutečně dosahuje a přijímá odpuštění hříchů*“ (AV 25,1 a tak i všechny další konfese).

3. Co je příčinou (obnoveného) zájmu o evangelickou zpověď?

Nespokojenost s absencí úkonu vyznání vin a přijetí odpuštění v protestantském prostředí není nového data. Ponecháme-li stranou potřebu důvěrného sdílení, které je v našem odlidštěném světě stále vzácnější, zůstává všudypřítomnost lidské viny, jež volá po nějakém řešení i v těch případech, kdy náprava už není možná.

4. Je každé provinění hříchem?

Bylo dokázáno, že existují falešné pocity viny, patologické sebeobviňování. Existují také velmi povrchní pojetí hříchu, kdy za hřích jsou pokládány činy a jednání, které nejsou kořenem, nýbrž teprve důsledkem hříchu. Kořen hříchu tkví v lidském srdci a má (jak v navázání na Martina Luthera vykládá K. P. Hertzsch) dvojí základní podobu: *Pýchu* „že o sobě samých smýšlíme příliš vysoko, domníváme se, že nejsme odkázáni na Boží pomoc, a tak již předem programujeme své ztroskotání“ a *zoufalství*, „že smýšlíme o Bohu příliš nízko, nemáme v něj žádnou důvěru...“ Hřích má ovšem také konkrétní projevy ve zlém jednání, v konkrétních proviněních, sveřepém lpění „na svém“ apod. Zpovědní rozhovor může pomoci tomu, aby kající tuto souvislost mezi svým špatným jednáním a osobním hříchem nahlédl a své provinění položil před Boží tvář.

5. K čemu směřuje evangelická zpověď?

Evangelická zpověď směřuje k tomu, aby byla překonána pýcha a obnovena důvěra v Boží odpuštění. Důvěrné sdělení, co tíží toho, kdo se vyznává a ze svých problémů se „vypovídá“, může mít samo o sobě kladný efekt. Příjemcem takového sdělení může být i odborník povolanejší – lékař, psycholog, krizový intervent. Cílem evangelické zpovědi není však jen vyposlechnout, čím náš bližní strádá (katolická církev vyžaduje úplný výčet všech provinění, což reformační konfese nepožadují); cílem evangelické zpovědi je, aby nad tímto smutným příběhem zaznělo slovo Božího odpuštění a aby bylo s důvěrou vírou přijato. K tomu významně napomůže, že zpovědník kajícího trpělivě, laskavě, bez výčitek a bez nemístné zvědavosti přijímá jako bližního v nouzi. Odpuštění si nikdo nemůže udělit

sám. Kajcíník je však může přijmout z úst zpovědníka, který mu je jako plnomocné zvěstuje (nikoli uděluje). Luther navrhuje, aby zpovědník kajcíníkovi „stavěl před oči Krista“.

6. Má evangelický zpovědník nějaké nástroje, aby dosáhl tohoto cíle?

Zpověď se v zásadě odehrává jako rozhovor. Obě strany pracují jen se slovem. Slovo zpovědníkovo však může rozšířit obzor osobního příběhu kajcíníka tím, že mu nabídne nejen slovo vlastní, nýbrž i příběhy Bible, a to jak ty, v nichž jsou líčeny příběhy hříšníků (např. Ž 51, viz 2Sa 11 a 12; J 8,1-11; Lk 7,36-50; Lk 15 aj.), tak také ty, v nichž je tak zřetelně vyjádřena Boží vůle k životu (Ez 18; 1Tm 2,3n; 2Pt 3,9 aj.). Podobným nástrojem, který pomáhá kajcíníkovi vystoupit nad jeho smutný příběh, je připomenutí duchovní písně (např. EZ 693; 490–499) u těch, jimž ještě v mysli zní, co zpívali. Ještě jiným nástrojem je modlitba; a to jak ujištění o přimluvné modlitbě toho, kdo „zpovědi“ naslouchá (ta by neměla chybět a pravidelně zpovědní rozhovor doprovodit!), tak také ujištění o přimluvách věřícího společenství, které si tímto způsobem nakládá na sebe břemeno provinění svého bratra/sestry, a tak plní zákon Kristův (Ga 6,1nn).

7. Kdo je evangelický zpovědník?

Služba útěchy v pokušení, jak jsme uvedli, není v reformačních církvích vázána na ordinovaný úřad. Může se jí ujmout každý, ale ne kdokoli. Ke kvalifikaci zpovědníka patří, aby sám měl zkušenost vlastního selhání (hříchu) a aby uměl v tajnosti zachovat, co je mu důvěrně sděleno. Evangelická agenda tuto důvěrnost předpokládá též u presbyterů. Má-li takový presbyter ještě kvalifikaci v komunikačních dovednostech, tím lépe. Ovšem rozhodující je, aby byl vybaven takovým potenciálem důvěry, že slovo odpuštění, které zvěstuje, bude s vírou přijato. V praxi evangelické církve je pravděpodobné, že „první adresou“ na zpovědníka bude farář místního sboru; o něm se obecně předpokládá, že má potřebné charisma, neomezený čas a pohotovou ochotu zpověď důvěrně vyslechnout. I on by však měl dát zřetelně najevo, že odpuštění jím zvěstované nemá původ z jeho úřadu či z instituce církve, kterou zastupuje, nýbrž nejhrouběji spočívá v Boží milosti. Je také potřebí, aby i on měl svého „zpovědníka“, anebo alespoň poradce pro případy obtížné.

8. Má mít evangelická zpověď nějaký pevný (liturgický) pořádek?

Někteří teologové to navrhují. Proti tomu se namítá, že jde ve většině případů o zcela intimní sdělení individuálního příběhu, pro který nelze použít žádné šablony. Rozhovor zpovědní však přesto svou závažností přesahuje volný, improvizovaný rozhovor „u kávy“ (ačkoli se může odehrát i u kávy). Zřetel k tomu, že do něj některé „liturgické“ kusy bytostně patří, zejména slovo milosti na základě Písma či jinak, pomůže zpovědníkovi takový rozhovor neponechat náhodě nebo náladě. Jak takový rozhovor konkrétně uspořádat, bude věcí pastýřské moudrosti. To ovšem nevylučuje, aby se ti, kdo se v této službě útěchy nějak angažují, ať v rámci místního společenství, ať v rámci nadsborovém, občas spolu radili o svých zkušenostech, postupech a zejména o cestách, jimiž dospívají k věrohodné zvěsti odpuštění, což je, jak jsme uvedli, podstatou zpovědního rozhovoru.

Literatura:

K. P. Hertzsch: Pozvání ke zpovědi v evangelické církvi <http://coena.edunix.cz/spiritual/ZpovedA5.pdf/view>

P. Filipi: Evangelická zpověď? Český bratr 80 (2004), č. 3, s. 16–17

D. Bonhoeffer: Život v obecnství. Praha (Návrat domů) 2006

M. Thurian: Evangelische Beichte. München (Kaiser) 1958; angl. Confession. London (SCM) 1958.

C) Liturgie zpovědi – PO liturgický

Zpověď přijímá ordinovaný kazatel nebo ordinovaný presbyter, případně jiný člen sboru, který si je vědom závazku mlčenlivosti. Zásadou je, že obě strany vědí o zpovědním tajemství a mají k sobě důvěru.

Vhodným obdobím v církevním roce je advent nebo postní doba. V zásadě však platí, že zpověď je dobrovolná a dobu i četnost volí kajícník sám. Liturgicky pevnější formu zpovědi pravděpodobně zvolí kajícník a zpovědník, kteří jsou na ni zvyklí. Může však pomoci každému, kdo má rozpaky „jak začít“.

Zpověď lze uskutečnit na vhodném místě chráněném před rušivými vlivy (vypnuté telefony apod.), tj. v kostele, ve farní kanceláři i jinde. Zpovědník může být oblečen neformálně, je však také možné, aby byl oblečen v taláru (popř. v albě se štólou). Tradičně je barvou pokání fialová.

Před zahájením je možné vysvětlit následný průběh zpovědi, případně se dohodnout na změnách. Oslovování „Vy“ je přiměřené tam, kde lidé nejsou zvyklí na církevní mluvu a vykání usnadní oběma stranám komunikaci. Pouze absoluci vyslovujeme v 2. os. sg., jde zde o bezprostřední přičtení odpuštění, kdy by vykání působilo poněkud distancovaně. I to je možno dohodnout.

Předložené formuláře jsou ukázkou a podnětem, nikoli závazným pravidlem. Při zpovědi by však nemělo chybět čtení Písma, vyznání hříchů a zvěstování odpuštění.

Z = zpovědník

K = kajícník

1. LITURGICKÁ FORMA ZPOVĚDI

Úvod

Z: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

K: Amen.

Z: Ježíš říká: „Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout.“
(Mt 11,28)

Čtení Písma

Zpovědník by měl mít předem připravené vhodné texty z Písma a jeden z nich vybrat. Číst může on nebo (lépe) kajícník. Po čtení Písma může následovat ticho, příp. krátký výklad textu s povzbuzením k odvaze vyznat viny. Čtení Písma lze případně vložit až za vyznání hříchů tak, aby zpovědník vybral vhodný text.

Příklady textů z Písma:

Iz 53,4-6; Ez 11,19-20; Mt 18,21-22; Mk 1,14-15; Lk 15,1-7; J 20,19-23; 1J 1,5-9

Vyznání hříchů

Zpovědník vybídne kajícníka, aby vlastními slovy pověděl, proč přišel. V souladu s reformační tradicí není nutné, aby byly vyznány všechny hříchy. V případě potřeby může zpovědník pomoci otázkami, „osnovou“ Desatera apod. Zpovědník se varuje vlastní výřečnosti, pokud je to možné, zachovává mlčení, zdržuje se vlastních názorů, potlačí jakékoli hodnocení a dává prostor kajícníkovi. V závěru této části může (ale také nemusí) zpovědník dát rady, jak má kajícník činit pokání (napravit škody).

Prosba o odpuštění

Zpovědník vyzve kajícníka, aby vyjádřil lítost nad svými hříchy, ochotu napravovat, co je v jeho silách, a odhodlání své hříchy neopakovat.

Zpovědník může rozhřešení odložit, pokud shledá, že kajícník nerozeznává podstatu své viny a není ochoten činit pokání.

Kajícník svou lítost a prosbu o odpuštění může také formulovat slovy Písma, která sám čte nebo která jsou mu předřikávána, např.:

K: Smiluj se nade mnou, Bože, pro milosrdenství svoje,
pro své velké slitování zahlad' moje nevěrnosti,
moji nepravost smyj ze mne dokonale,
očisť mne od mého hřichu.

Doznávám se ke svému nevěrnostem,
svůj hřích mám před sebou stále.

(Ž 51,3-4)

Absoluce

*Po této modlitbě zpovědník vztáhne ruce (nebo pravou ruku) nad (na) hlavu kajícího a pronáší roz-
hřešení:*

Z: Bůh, Otec veškerého milosrdenství,
smrtí a vzkříšením svého Syna smířil se sebou celý svět
a dal církvi skrze Ducha svatého moc odpouštět hříchy.
Ať ti skrze tuto službu církve sám Kristus odpustí hříchy a naplní tě pokojem.

K: Amen.

Nebo:

Z: Před Boží tváří jsi vyznal své hříchy.
Prosíš-li o odpuštění hříchů ve jménu Ježíše Krista, odpověz: Ano.

K: Ano.

Z: Co ti Bůh dal ve křtu – odpuštění hříchů a osvobození od moci zla –, to ti dnes je nově dáno:
Bůh, Otec veškerého milosrdenství smrtí a vzkříšením svého Syna smířil se sebou celý svět
a dal církvi skrze Ducha svatého moc odpouštět hříchy.
Zvěstuji ti odpuštění ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého. Amen.

Nebo:

Z: Všemohoucí Bůh vydal za vás na smrt svého Syna Ježíše Krista
a odpouští nám kvůli němu naše hříchy.
Vyhlašuji ti plné odpuštění všech tvých hříchů.

Závěr

Z: Chvalte Hospodina, neboť je dobrý. Jeho milosrdenství trvá navěky.
Pán ti odpustil hříchy. Jdi v pokoji.

K: Amen.

Nebo:

Z: Všemohoucí Bůh, který ti odpustil tvoje hříchy, ať ti dá sílu žít podle jeho vůle.
Požehnej a ochraňuj tě Otec, Syn i Duch svatý.

K: Amen.

2. VOLNÁ FORMA ZPOVĚDI

Mnohé pastorační rozhovory, aniž by to bylo předem plánováno, přecházejí do vyznání vin a ústí do touhy po odpuštění. V takovém případě by přechod k pevné liturgické formě zpovědi působil abruptně a narušil by průběh rozhovoru. Proto se lze v rámci rozhovoru také domluvit, co by návštěvník považoval za nejvhodnější. Jestliže vyznání zaznělo v nějaké podobě již v rámci pastoračního rozhovoru, je možné shrnout je krátkou žalmovou modlitbou, eventuálně společnou modlitbou Páně.

Úvod

*Ukázala-li se během rozhovoru touha vyslovit svá provinění, pak k tomu může zpovědník vyzvat napří-
klad slovy:*

Z: Co nás tíží, nemusíme stále nosit jen sami v sobě. Ale můžeme to vložit do Božích rukou.

Nebo:

Z: Co nás tíží, nemusíme s sebou pořád vláčet jako těžké břemeno,
ale můžeme to odložit u našeho Boha.
Neboť Hospodin uzdravuje ty, kdo jsou zkruseni v srdci, jejich rány obvazuje. (Ž 147,3)

Nebo:

Z: K tomu nás zve Ježíš:
Pojd'te ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám odpočinout. (Mt 11,28)

Vyznání vin

*Nyní nabídne zpovědník možnost, aby ten, kdo touží po zpovědi, volně, svými slovy vypověděl (vyznal)
svá provinění. Vyznání vin může mít i formu modlitby. Důležité je ponechat tomu, kdo se zpovídá, do-
statek času, aby mohl vyslovit vše potřebné.*

Prosba o odpuštění*Po vyznání vin může zpovědník říci:*

Z: Vyznal jste před Bohem své viny. Poprosíme o jejich odpuštění tak, že se společně budeme modlit modlitbu Páně:

Nebo:

Z: Vyznal jste před Bohem své viny.
Budeme prosit o jejich odpuštění slovy žalmu:
Smiluj se nade mnou, Bože, pro milosrdenství svoje,
pro své velké slitování zahlad' moje nevěrnosti,
moji nepravost smyj ze mne dokonale, očist' mě od mého hříchu!
Doznávám se ke svým nevěrnostem, svůj hřích mám před sebou stále.
Proti tobě samému jsem zhřešil, spáchal jsem, co je zlé ve tvých očích.
Stvoř mi, Bože, čisté srdce, obnov v mém nitru pevného ducha.
Jen mě neodvrhuj od své tváře, ducha svého svatého mi neber! (Ž 51,3-6.12n)
Pane, smiluj se. Kriste, smiluj se. Pane, smiluj se.

Zpovědník může zvolit i jiné modlitby nebo modlitbu volnou, případně užít modlitební náměty jako podněty k pastoračnímu rozhovoru.

Další modlitby:

Dobrotivý Bože, ty se raduješ z každého člověka, který se obrátí a činí pokání.
Odmítáš náš hřích a zároveň nás zveš k novému začátku.
Děkujeme ti za toto milosrdenství.
Dej nám odvahu k obrácení.
Dej nám sílu, abychom dokázali začít znovu a nově.
Skrze Ježíše Krista, našeho Pána.

Nebo:

Pane, náš Bože,
probud' nás a dej abychom poznali, kdo před tebou jsme.
Prolom naši sebespravedlnost.
Pomoz nám, abychom se uviděli ve tvém světle,
poznali svůj hřích
a doufali ve tvé milosrdenství.
Dej nám ochotu ke vzájemnému odpuštění.
Skrze Ježíše Krista, našeho Pána.

Nebo:

Pane, náš Bože,
i ten, kdo tě opustil, se smí vrátit,
neboť svoji lásku neodvoláváš.
Prosíme tě, dej, abychom se rozpomněli na tvé milosrdenství,
abychom se k tobě navrátili
a staň se znovu naším Otcem.
Daruj nám nový život, abychom mohli žít v radosti den za dnem,
po všechny věky.
Amen.

Nebo:

Všemohoucí Bože, milosrdný Otče,
já ubohý a hříšný člověk před tebou vyznávám všechn svůj hřích
a zlé činy, kterých jsem se dopustil myšlením, slovy i skutky,
a tím jsem tě rozhněval a zasloužil časné i věčné tresty.

Je mi to vše líto
a prosím tě pro tvé nekonečné milosrdenství,
které jsi prokázal ve svém milém Synu, ukřížovaném a vzkříšeném Ježíši Kristu,
abys byl mě ubohému a hříšnému člověku milostivý
a všechny mé hříchy mi odpustil
a daroval mi k nápravě sílu skrze tvého Ducha svatého.
Amen.

Nebo:

Pane, ve světle tvé pravdy rozpoznávám, že jsem zhřešil myšlením, slovy i skutky.
Tebe mám nade vše milovat jako svého Boha a Spasitele;
ale já jsem více miloval sám sebe než tebe.
Ty jsi mě povolal do své služby;
ale já promarňuji čas, který jsi mi svěřil.
Daroval jsi mi bližní, abych je miloval jako sám sebe;
místo toho jsem sobecký a zpohodlnělý.

Proto přicházím za tebou a vyznávám své viny.
Sud' mě Hospodine, ale nezavrhuj mě.
Nevím, kde jinde bych se skryl než ve tvém slitování.
Amen.

Nebo:

Milosrdný Bože, vyznáváme, že jsme zajatci svého hříchu,
ze kterého se sami nedokážeme osvobodit.
Zhřešili jsme proti tobě myšlením, slovy i skutky,
tím, co jsme učinili, i tím, co jsme neučinili.
Nemilovali jsme tě z celého srdce,
nemilovali jsme našeho bližního jako sami sebe.

Pro svého Syna Ježíše Krista se nad námi smiluj.
Odpusť nám, obnov nás a veď nás,
abychom měli radost z tvé dobré vůle a chodili po tvých cestách ke cti tvého svatého jména.
Amen.

Nebo:

Pane, ve světle tvé pravdy rozpoznávám, že jsem činil zlé a nečinil dobré.
Zhřešil jsem myšlením, slovy i skutky.
Odpusť mi můj hřích.

Nebo:

Pane, zhřešil jsem a zasloužil jsem tvůj hněv.
Ale já smím k tobě volat, neboť tvé milosrdenství je větší než mé provinění.
Ve svém životě mám být svědkem tvé lásky,
tobě patří můj život,
ale já zde stojím před tebou s prázdnýma rukama,
můj hřích mě od tebe odděluje.

Proto k tobě volám:
Ujmi se mě, přes všechno zlé, co mě od tebe odděluje.
Nehleď na mé hříchy, ale pohleď na toho, který předstupuje před tebe místo mě,
který svůj život za mě dal na kříži.
Odejmi ode mne má provinění, abych mohl nadále žít.
Pane, toužím, abych mohl začít znovu a žít podle tvé dobré vůle.
Daruj mi k tomu svoji sílu, na každý den znovu.

Do tvých rukou všechno vkládám, celý svůj život až do dnešních dnů,
celý svůj budoucí život, celý svůj život na věky věků.
Amen.

Nebo:

Pane Ježíši Kriste, ty jsi náš Pán a bratr.
Tvá láska je větší než naše srdce.
Ty se nás ujímáš.
Osvobod' nás, abychom i my mohli přijmout sebe samé
a dej, abychom uměli přijímat i naše bližní.
Ty nás znáš.
Pomoz nám, abychom porozuměli i my sami sobě
a dej, abychom měli porozumění i pro druhé.
Ty nás miluješ.
Daruj nám důvěru,
abychom uměli vnímat naše temné stránky a nepropadat zoufalství.

Odpusť nám, co nás od tebe, našich bližních i nás samotných odděluje.
Daruj nám společenství s tebou i mezi námi navzájem.
O to tě prosíme, v důvěře ve tvé slitování.
Amen.

Pokud neměla zpověď podobu modlitby s prosbou o odpuštění, může se zpovědník zeptat:

- Z: Vinu (hřích), které jste jmenoval (vyslovil) v našem rozhovoru,
jste zároveň vyznal před Bohem.
Pokud prosíte o jeho odpuštění ve jménu Ježíše Krista, odpovězte: Ano.
K: Ano.
Z: Modleme se společně: *(například výše uvedený Ž 51,3-6.12n)*

Absoluce

- Z: Můžete si být jist, že odpuštění, které je vám přičteno, je Božím odpuštěním.
Neboť Kristus praví:
„Pokoj vám. Jako mne poslal Otec, tak já posílám vás. Přijměte Ducha svatého.
Komu odpustíte hříchy, tomu jsou odpuštěny,
a komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou.“ (J 20,22n)

Zpovědník může vložit ruce na hlavu kajícího a říci:

- Z: Tuto moc svěřil Kristus své církvi. Proto ti zvěstuji:
Tvé hříchy jsou ti odpuštěny.
Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

Všemohoucí Bůh, který ti odpustil všechny hříchy, ti dej i sílu žít podle jeho dobré vůle.
Jdi v pokoji.
Amen.

Závěr

Podle okolností a situace je možno připojit děkovnou modlitbu. Například:

Dobrořečit budu Hospodinu v každém čase, z úst mi bude znít vždy jeho chvála.
O Hospodinu mluv s chloubou, moje duše, ať to slyší pokorní a radují se.
Velebte Hospodina se mnou, vyvyšujme spolu jeho jméno.
Dotázal jsem se Hospodina a odpověděl mi,
vysvobodil mě od všeho, čeho jsem se lekal.
Hospodin je blízko těm, kdo jsou zkrúšeni v srdci,
zachraňuje lidi, jejichž duch je zdeptán.
Hospodin vykoupí duše svých služebníků,
nikdo z těch, kteří se k němu utíkají, vinu neponese. (Ž 34, 2-5.19.23)

Nebo:

Milosrdný Otče,
děkujeme Ti za tvou dobrotu, z níž každý den přijímáme svůj život.
Děkujeme ti za odpuštění, které obnovuje náš život.
Pomoz nám, ať dál chodíme po svých cestách v důvěře ve tvé milosrdenství.
Prosíme, učiň z nás, které jsi při křtu povolal jménem,
posly tvého smíření v tomto znesvářeném světě.
O to tě prosíme skrze našeho Pána Ježíše Krista, tvého Syna,
který s tebou a s Duchem svatým žije a panuje na věky věků.
Amen.

Nebo:

Milosrdný Bože, náš nebeský Otče,
ve křtu jsi nás osvobodil z pout všeho zlého
a daroval jsi nám zaslíbení nového života.
Protože jsi nám dnes znovu odpustil naše viny a opět nás přijal za své děti, prosíme tě:
Napln své zaslíbení a dej nám sílu, abychom nadále žili jako děti světla.
Sešli svého svatého Ducha, ať nás posiluje,
abychom odolávali všemu pokušení a osvědčovali se jako poslušní učedníci našeho Pána.
K tomu nám prosíme pomoz pro Ježíše Krista, našeho Pána.
Amen.

3. ZPOVĚĎ V NOUZI

Jsou situace, kdy lidem přijde zatěžko jak dlouhé naslouchání, tak mluvení, a není vhodná ani liturgická ani volná forma zpovědi. Pro tyto případy se nabízí tato krátká forma. Vhodná je zejména pro zpověď umírajícího, pro lidi, kteří se nedokáží delší dobu koncentrovat nebo nemají síly k mluvení. Zpovědník by přes to všechno měl být obzvláště vnímavý pro případ, že by zpovídající se chtěl něco konkrétního (mezi čtyřma očima) sdělit.

Vyznání vin

Z: V tichosti myslíme na to, co nás odděluje od Boha a vyznejme, co nás tíží.

Dostatečná, ale ne nekonečná chvíle ticha.

Z: Modleme se:
Milosrdný Bože, vyznávám ti,
že jsem nečinil dobré, ale zlé.
Zhřešil jsem myšlením, slovy i skutky.
Prosím tě: Odpusť mi můj hřích pro Ježíše Krista, našeho Pána.
Je-li toto tvé upřímné vyznání
a prosíš-li o odpuštění hříchů ve jménu Ježíše Krista, odpověz: Ano.

K: Ano.

Pokud zpovídající se nemůže mluvit, může své vyznání potvrdit například pokynutím hlavy, stiskem ruky atp.

Absoluce

Pak zpovědník může vložit ruku na hlavu a poví:

Z: Z moci, která je Pánem svěřena jeho církvi, ti zvěstuji odpuštění:
Tvé hříchy jsou ti odpuštěny.
Ve jménu Otce a Syna a Ducha svatého.
Požehnejž tobě Hospodin a ostříhejž tebe.
Osvět' Hospodin tvář svou nad tebou a buď milostiv tobě.
Obratiz' Hospodin tvář svou k tobě a dejž tobě pokoj. Amen.

Literatura:

Agende für Evangelisch-Lutherische Kirchen und Gemeinden. Band III, Die Amtshandlungen, Teil 3: Die Beichte. Hrsg. von der Kirchenleitung der Vereinigten Evangelisch-Lutherischen Kirche Deutschlands.

Neu bearbeitete Ausgabe, Lutherisches Verlagshaus Hannover 1993, ISBN 3-7859-0669-2, str. 85–100, alternativní modlitby na str. 20nn, 24n, 36n, 77nn a 82nn.)

Apologie Augsburského vyznání. In: *Kniha svornosti.* Symbolické čili vyznavačské spisy evangelických církví augsburské konfese. Ed. Wernisch, Martin aj., Praha: Kalich 2006, str. 79–268.

Věšší katechismus Dr. Martina Luthera. In: *Kniha svornosti.* Symbolické čili vyznavačské spisy evangelických církví augsburské konfese. Ed. Wernisch, Martin aj., Praha: Kalich 2006, str. 331–466.

Čtyři vyznání. Vyznání augsburské, bratrské, helvetské a české se čtyřmi vyznáními staré církve a čtyřmi články pražskými. Praha: Komenského evangelická bohoslovecká fakulta 1951.

Evangelischer Erwachsenenkatechismus. Kursbuch des Glaubens.

Hrsg. von Werner Jentsch, Hartmut Jetter, Manfred Kießig und Horst Reller. Gütersloh: Gerd Mohn 1982.

Obřady pokání. Praha: Česká liturgická komise 1982.

Bonhoeffer, Dietrich: *Život v obecnství.* Přel.: Štička, Pavel. Praha: Návrat domů 2006.

Calvin, Johannes. *Unterricht in der christlichen Religion.* Institutio christianae religionis. Podle posledního vydání 1559 ed. Weber, Otto. Neukirchen: Neukirchener Verlag 1986⁴.

Hertzsch, Klaus-Peter. *Jak se můj život může opět rozjasnit.* Pozvání ke zpovědi v evangelické církvi.

Z německého originálu *Wie mein Leben wieder hell werden kann: eine Einladung zur Beichte in der evangelisch-lutherischen Kirche*, vyd. Hannover : Lutherisches Kirchenamt der VELKD přeložil Jakub Smrčka.

Přístupné na: <http://coena.edunix.cz/spiritual/ZpovedA5.pdf>.

Kašparů, Jaroslav Max. *Základy pastorální psychiatrie pro zpovědníky.* Cesta: Brno 2002.

Zerhau, Leo. *Svátostné pokání v různých liturgických tradicích.* Refugium: Velehrad 2003.